Poste Restante

Foto: ESSE JANSSON

VILSE

Månen kommer och solen går,
drömmen förde dej vilse.
Drömmen från liljekonvaljeår
förde oss städse vilse.
Tistelstigar och kolnad mo
trampe du nu med trasad sko.
– Drömmen från liljekonvaljeår
förde dej vida vilse.

Nils Ferlin

Ur GOGGLES 1938

Medlemstidning för Nils Ferlin-Sällskapet Nr 1 2012

FERLINPRIS OCH TRUBADURPRIS

Ferlin-pristagare

1963 Ruben Nilson
1964 Emil Hagström
1965 Helmer Grundström
1966 Tor Bergner
1967 Olle Svensson
1968 Nils-Magnus Folcke
1969 Sonja Åkesson
1970 Ebba Lindqvist
1971 Petter Bergman
1972 Sandro Key-Åberg
1973 Sten Hagliden
1974 Stig Warren
1975 Harald Forss
1976 Elsa Grave
1977 Axel Liffner
1978 Ingeborg Erixson och Anna Rydstedt
1979 Bengt Anderberg
1980 Ann Margret Dahlquist-Ljungberg
1981 Bo Carpelan
1982 Lars Lundkvist
1983 Lars Forssell
1984 Birger Norman
1985 Maria Wine
1986 Bengt Emil Johnson
1987 Tomas Tranströmer
1988 Solveig von Schoultz
1989 Ralf Parland
1990 Bo Setterlind
1991 Stig Sjödin
1992 Ulla Olin
1993 Bodil Malmsten
1994 Folke Isaksson
1995 Werner Aspenström
1996 Johannes Edfelt
1997 Jacques Werup
1998 Göran Sonnevi
1999 Eva Runefelt
2000 Kristina Lugn
2001 Gunnar Harding
2002 Povel Ramel
2003 Göran Palm
2004 Katarina Frostensson
2005 Bengt Berg
2006 Ylva Eggehorn
2007 Eeva Kilpi
2008 Birgitta Lillpers
2009 Lennart Hellsing
2010 Göran Greider
2011 Lennart Sjögren

Trubadurpristagare

1980 Thorstein Bergman
1981 Gunde Johansson
1982 Olle Adolphson
1983 Gunnar Turesson
1984 Torgny Björk
1985 Tor Bergner
1986 Ove Engström
1987 Cornelis Vreeswijk
1988 Alf Hambe
1989 Rolf Wikström
1990 Håkan Steijen
1991 Jan-Olof Andersson
1992 Margareta Kjellberg
1993 Staffan Percy
1994 Barbara Helsingius
1995 Sven-Bertil Taube
1996 Monika Lilja
1997 Ola Magnell
1998 Göran Fristorp
1999 Rolf Mårth
2000 Stefan Demert
2001 Jeja Sundström
2002 Pär Sörman
2003 Ewert Ljusberg
2004 Finn Zetterholm
2005 Torsten Arnbro
2006 Peder Svan
2007 Ulf Bagge
2008 Marie Bergman
2009 CajsaStina Åkerström
2010 Mats Paulson
2011 Owe Thörnqvist

Hederspris och Specialpris

Alf Henrikson tilldelades 1981 ett särskilt hederspris. Mikael Samuelsson tilldelades 1998 ett specialpris för sin insats att sprida svensk lyrik till nya kretsar med sina insjungningar av bland andra Bellman, Karlfeldt och Taube.

Priset utdelades för att fira Ferlins 100-årsdag.

Dessutom delades två jubileumsstipendier ut: till Lotta Olsson Anderberg och Christine Falkenland.

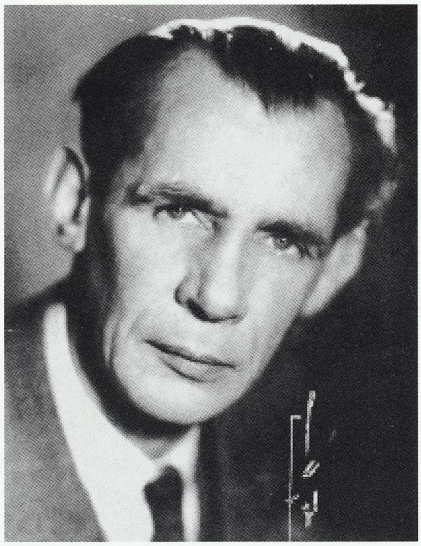

Nils Ferlin-konsert

med anledning av att det i år är 50 år sedan Nils Ferlin-Sällskapet bildades. Det är också 100 år sedan Lille Bror Söderlundh föddes.

Medverkande:

Trubadurpristagarna

Jan-Olof Andersson, Ove Engström och **Monika Lilja**

Recitatörerna

Lilian Ahlm och **Tor Englund**

Ferlinsällskapets ordförande, författaren

Jan Mårtenson

Konferencier: **Tor Englund**

Söndagen den 13 maj kl. 15.00

Kristinehovs Malmgård

Kristinehovsgatan 2 på Södermalm

Entré: 100 kr

Arrangör: Nils Ferlin-Sällskapet

Ordföranden har ordet:

Ett år i backspegeln

Förra året, 2011, var ett viktigt år för Nils Ferlin-Sällskapet. Vi firade inte och vi jubilerade inte men vi mindes Nils Ferlins bortgång femtio år tidigare. Ett halvt sekel hade gått sedan Nils lämnade oss och vi försökte lyfta fram vad han betytt och betyder i våra liv och i vår litteratur.

Minnesåret fick många olika inslag, både i större och mindre sammanhang. Poste Restante gavs exempelvis ut i dubbelformat vilket möjliggjordes genom bidrag från Längmanska kulturfonden. En minneskonsert anordnades på Skansen i oktober där flera av våra medlemmar medverkade. Torsten Arnbro och Ove Engström sjöng och Lilian Ahlm och Tor Englund framträdde med Ferlindikter.

Samma månad arrangerade Sällskapet en ytterligare minneskonsert i ABF-huset på Sveavägen i Stockholm. Också där framträdde flera av Sällskapets medlemmar som Marie Bergman, Karl Rikard Richardsson, Beatrice Engström, Pär Sörman, Jeja Sundström, Ove Engström, Tor Englund och Lilian Ahlm. Båda evenemangen var mycket välbesökta och blev mycket uppskattade.

Vid årsmötet i maj på Kristinebergs Malmgård hyllades Nils Ferlins minne med sång, musik och recitation. I manifestationen deltog också trubaduren och Ferlin-pristagaren Pär Sörman liksom sånggruppen Falupojkarna med Lennart Hökpers och Lotta med fem visor. Dessutom Jan Mårtenson, Ove Engström, Tor Englund och Lilian Ahlm.

Vid den traditionella Ferlindagen i Länna i augusti, den trettionde i ordningen, under ledning av Esse Jansson uppmärksammades naturligtvis också minnesåret. Som ordförande hade jag tillfälle hålla ett tal till Nils minne liksom vid flera av de övriga arrangemangen under minnesåret. Medverkade gjorde också Ferlinvännen Barbro Unnerfalk liksom poeten, prästen och vissångaren Lars Björklund.

Jan Mårtenson, ordförande i Nils Ferlin-sällskapet.
Foto: CATO LEIN

I Ferlins "hemkommun" Norrtälje, i oktober hölls en Ferlinafton i Folkets Hus där Ove Engström medverkade med några av Ferlins tonsatta dikter och Esse Jansson berättade om Nils och Hennys tid i Länna. Minnesåret iakttogs också i Nils Ferlins "hemstad", Filipstad i arrangemang av Rolf Mårth.

Ove Engström, Torsten Arnbro, Lilian Ahlm och Tor Englund framträdde med ett nyskrivet program på Viscaféet i Vällingby, och Lilian och Tor höll olika uppläsningar. Vid Ferlinarrangemang på skilda platser i Sverige framträdde också Ove Engström med minneshyllningar.

Listan kunde göras längre, men jag har velat förmedla några av våra aktiviteter. Och vi fortsätter med oförminskad entusiasm också på det nya året. Det är viktigt för Sällskapet att vårda Nils minne och att föra traditionerna vidare. Som jag har påpekat vid många tillfällen är det inte en död poet vi firar, det är en i högsta grad levande författare som fortfarande gör sig hörd på många sätt och i många olika sammanhang. Och när det gäller att verka för kännedomen om Nils författarskap har vi alla ett ansvar, inte bara styrelsen, också du som medlem. Så, gack åstad och sprid kunskap, värva nya medlemmar och väl mött på årsmötet 13 maj!

Med vårliga Ferlinhälsningar

JAN MÅRTENSON
Ordförande

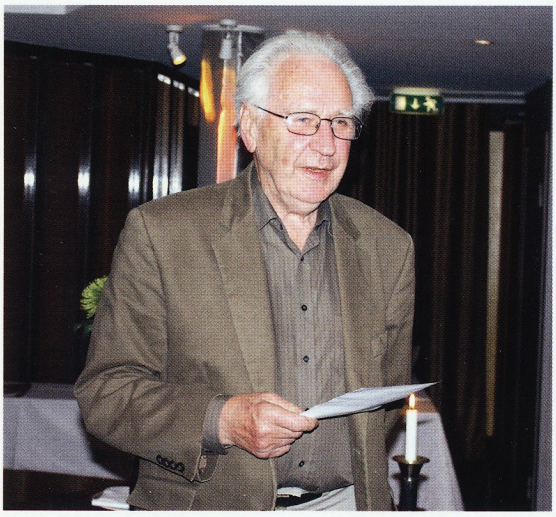

Lennart Sjögren.

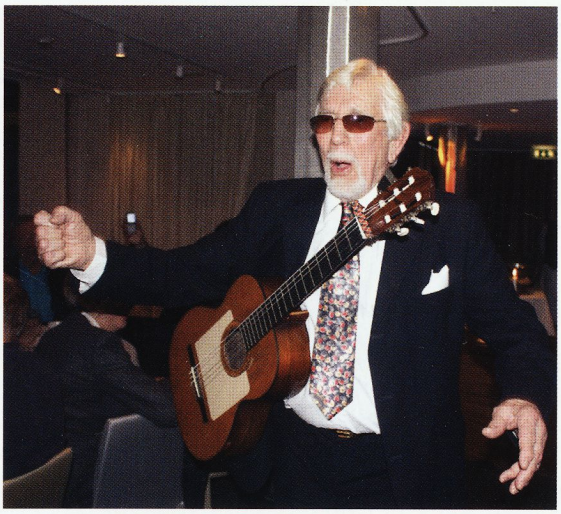

Owe Thörnqvist.

PRISUTDELNING PÅ GONDOLEN

Fredagen den 21 oktober var det prisutdelning i Restaurang Gondolens festvåning i Stockholm. Kvällen inleddes med en välsmakande middag. Därefter hyllade Nils Ferlin Sällskapets ordförande, Jan Mårtenson årets Ferlinpristagare, poeten Lennart Sjögren, som fick fick ta emot pris och diplom. Sedan var turen kommen till årets trubadurpristagare, Owe Thörnqvist, som fick ta emot sitt pris och diplom.

Därefter läste Lennart Sjögren några av sina dikter och Owe Thörnqvist "rockade loss" med sin välkända visa "Dagny, kom hit och spill". I refrängen deltog alla närvarande medlemmar. Det blev flera visor och sånger till gitarrackompanjemang och sammantaget en mycket lyckad kväll.

ANNIKA LUTTROPP, text
ESSE JANSSON, foto

FERLINDAGEN 2012

på Kyrkvallen vid Länna kyrka i Roslagen (vid regn i kyrkan)
(en dryg mil söder om Norrtälje)

Söndagen den 12 augusti kl 13

Hälsningstal av Esse Jansson

Visgruppen FALUPOJKARNA med LENNART och LOTTA framför "Från Luossa till Klara"

Ett möte mellan Dan Andersson och Nils Ferlin
En poetisk resa i ord och ton

Utdelning av Lännastipendiet

Arrangör Länna Hembygdsförening. Entré 80 kronor.
KAFFESERVERING

Ferlindagen inleds med temagudstjänst i Länna kyrka kl 11.
Betraktelse om och kring Dan Andersson och Nils Ferlin av Esse Jansson.
VARMT VÄLKOMNA!

Nils Ferlin-Sällskapet 50 år – en minneskavalkad

TOR ENGLUND

I år, 2012, är det 50 år sedan Nils Ferlin-Sällskapet bildades och det föranleder mig att se tillbaka på sällskapets 50-åriga historia.

Nils Ferlin avled den 21 oktober 1961. Han hade i början av året legat på Ulleråkers sjukhus. Där drabbades han av hjärnblödning och fördes snabbt till Akademiska sjukhuset i Uppsala där han återhämtade sig. Han flyttades sedan till Danderyds sjukhus för att få tillgång till bland annat sjukgymnastik. I juni 1961 träffade jag – tillsammans med mina föräldrar – honom för sista gången. Han satt ute på sjukhusområdets gräsmatta och var på ett strålande humör – skrattade och skojade och pratade om sina dikter.

Vid sommarens slut 1961 fick han plats på samariterhemmet i Uppsala där han avled den 21 oktober. Ferlin, som kanske mer än någon annan skald skrivit om döden, hade nu tagit steget över gränsen till det okända. "En spelman är död" skrev tidningarna.

Sällskapet bildas – den första tiden

Ett år efter skaldens bortgång anordnade TV ett minnesprogram om Ferlin. I det programmet deltog många av Ferlins vänner som berättade om och gav sin syn på skalden. Där medverkade Gerhard Bonnier, Uno Eng, Carl-Emil Englund, Ingegerd Granlund, Axel Liffner, Idun Lovén och många andra. När det direktsända programmet var slut fortsatte deltagarna sin samvaro i Idun Lovéns målarateljé på David Bagares gata. Där kom man överens om att bilda ett sällskap till minne av Nils Ferlin. Englund och Granlund åtog sig de praktiska arrangemangen och de såg också till att kontakta ytterligare personer som skulle kunna tänka sig att ingå i en styrelse. Sällskapet skulle inte bara söka hålla skaldens dikter levande utan man beslöt också att varje år utdela ett pris till en svenskspråkig lyriker som skrev i Nils Ferlins anda.

Den 2 december 1962 bildades officiellt Nils Ferlin-Sällskapet. Till ordförande valdes rektor Ingegerd Granlund och till vice ordförande 1:e bibliotekarie Folke Dahl och som sekreterare konstnärinnan Idun Lovén.

Skattmästare blev civilekonom Kjell Lundgren och bland övriga i styrelsen återfanns stadsfullmäktiges ordförande Carl Albert Andersson och författarna Stig Carlson och Carl-Emil Englund. Medlemsavgiften bestämdes till 10 kronor.

Medlemmarna strömmade snabbt till och många skickade dessutom extra penninggåvor till sällskapet och redan efter ett år hade man så pass mycket pengar att det första Ferlin-priset kunde delas ut.

Då min far, Carl-Emil Englund, hastigt avled i december 1964 valdes jag, Tor Englund, året efter in i styrelsen.

Ordföranden under åren

Sällskapets första ordförande var rektor Ingegerd Granlund som innehade posten till 1973. Hon efterträddes av författaren Sandro Key-Åberg.

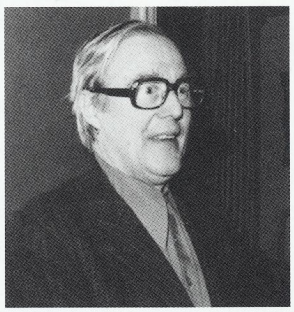

Sandro Key Åberg.
Foto: TOR ENGLUND

Sandro var inte bara kunnig vad gäller litteratur – han var dessutom humoristisk. När Ferlinprisen utdelades höll han alltid en intressant och uttömmande analys av pristagarens författarskap – ofta på mer än en halvtimme. Och hans festliga lottdragning vid det sedvanliga lotteriet vid medlemsmötena glömmer nog ingen som var med. Att sitta och prata med Sandro var som ett äventyr – man visste aldrig hur det skulle sluta. Sandro avgick som

Jenny Westerström.
Foto: TOR ENGLUND

ordförande 1985 och till ny ordförande valdes Jenny Westerström. När Jenny avgick 2000 gick Olof Ögren för en kort tid in som ordförande.

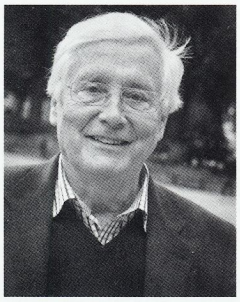

Jan Mårtenson.
Foto: CATO LEIN

Från och med 2001 är författaren, diplomaten med mera Jan Mårtenson sällskapets ordförande. Under drygt ett decennium har Jan lett arbetet i sällskapet på sitt kunniga, charmfulla och inspirerande sätt. Han har ofta deltagit i sällskapets framträdanden och på ett humoristiskt och insiktsfullt sätt gett sin syn på Nils Ferlin.

Ferlinpristagare

Varje år sedan 1963 delar Ferlin-Sällskapet ut ett pris till en svenskspråkig lyriker och sedan 1980 dessutom till en trubadur. Den förste som erhöll Ferlinpriset var Ruben Nilson (se mer om detta i separat artikel). De följande åren gick priset till två av Ferlins generationskamrater: Emil Hagström (1964) och Helmer Grundström (1965). Båda kom från Norrland. Hagströms diktning har ofta sina rötter i folkvisan:

Liten killing hoppar omkring
och vill så lustiger vara.
Han leker och dansar i rös och ring,
Om världens sorg vet han ingenting.
Men gamla bocken skakar på skägget.

(Brudbloss och Jungfrulin, 1949)

Grundström slog på 1940-talet igenom med ett antal diktsamlingar med motiv hämtade från hans barndoms Lappland. Han skildrar där ett hårt och slitsamt fattigsverige i en kärv och osentimental ton, vilket gör budskapet så mycket starkare.

Milan hostade till och slog
kolarn ramlade i och dog.
Inte en kota blev kvar av karn
Käringen med sina nie barn
tvangs av nöden på socknen ut.
Annars var allt som det var förut.

(I torparskogen, 1945)

Bland ferlinpristagare kan nämnas Bodil Malmsten, Kristina Lugn, Povel Ramel och Katarina Frostensson. Även finlandsvenska lyriker som Bo Carpelan har fått Ferlinpriset.

Trubadurpriset har gått till bland andra Jan-Olof Andersson, Ove Engström, Monika Lilja, Owe Thörnqvist, Gunnar Turesson, Cornelis Vreeswijk och Finn Zetterholm.

Tomas Tranströmer erhöll redan 1987 Ferlinpriset. Om hans diktning skrev Bengt Emil Johnson i Poste Restante: "I dikter som ofta tar sin början i en autentisk skildring av till exempel ett yttre eller inre landskap . . . får han motsatser att förenas, sammanhang att uppenbaras."

Trött på alla som kommer med ord, ord men inget språk
for jag till den snötäckta ön.
Det vilda har inga ord.
De oskrivna sidorna breder ut sig åt alla håll!
Jag stöter på spåren av rådjursklövar i snön.
Språk men inga ord.

(Det vilda torget, 1983)

Ferlin-Sällskapet har också uppmärksammat Lennart Hellsing, så viktig även för barnlitteraturen:

När jag gick och tänkte på ingenting
kom där ett troll med en silverring.

Ser jag genom ringen som trollet gett
ser jag vad ingen i världen sett.

(Daniel Doppsko, 1977)

Och detta gäller nog generellt för alla pristagarna genom åren – de har sett vad ingen annan i världen sett och samtidigt kunnat förmedla detta till oss andra.

Priset delas alltid ut på höstmötet och pristagarna har vid dessa tillfällen kunnat roa publiken genom sång eller diktläsning. Prissummans storlek är för närvarande 5000 kronor till vardera pristagaren.

Poste Restante och Ferlinsällskapets hemsida

Några år efter sällskapets bildande diskuterade styrelsen möjligheten att ge ut en medlemstidning. Kontakt togs med Rundquists tryckeri i Göteborg och lagom till medlemsmötet hösten 1968 låg första numret av tidningen färdig och tryckt.

Ingegerd Granlund med sin katt. Chi Chi Pou.
Foto: JAN ENGLUND

Namnet på tidningen Poste Restante föreslogs av Ingegerd Granlund och detta namn är taget ur diktsamlingen Barfotabarn där en central dikt heter just *Poste Restante*. Till redaktör för tidningen utsågs Tor Englund och i redaktionen satt också Åke Lindsten. Det första numret innehöll artiklar av Gunde Johansson, Osvald Lindsten och C J Björklund.

Under året 1968 hade tyvärr styrelsemedlemmen Carl Albert Andersson och medlemmen i sällskapet Jan Fridegård avlidit. Var och en som var med på den tiden kan vittna om de formidabla tal som Carl Albert höll vid de gemensamma sammankomsterna och om alla dråpliga historier Jan Fridegård kunde berätta.

Sedan dess har medlemsbladet – med undantag för 1989 – utkommit två gånger om året. Efter Tor Englund övertogs redaktörskapet för tidningen i tur och ordning av Gunnar Larsson, Alf Olle Andersson, Ebba Ehrenborg och Esse Jansson.

För att hålla kontakt med sällskapets medlemmar och andra ferlinintresserade diskuterade styrelsen i slutet av 1990-talet möjligheten att skapa en egen hemsida. Gunnar Warren åtog sig detta uppdrag och den 13 januari 1998 sjösattes Ferlin-Sällskapets hemsida. Under de år som gått har hemsidan successivt utökats och under de flikar som finns på hemsidan finns mycket information om Ferlin tillgänglig.

Nils Ferlin-statyn i Filipstad

När Vilhelm Moberg en gång tröstade sin gode vän Nils Ferlin med att denne "en gång skulle få en staty i sin gamla hemstad Filipstad" replikerade skalden med ett "Då vill jag stå ryttarstaty utanför polishuset". Mobergs spådom skulle slå in men någon ryttarstaty blev det inte. I slutet av 1960-talet startade direktör Olof Ögren och lektor Knut Warmland en insamling i samarbete med Filipstads Rotaryklubb, Lions club och Filipstads litterära klubb för att få till stånd en Ferlin-staty. Även Ferlin-Sällskapet hjälpte till med peng-

Ferlinstatyn i Filipstad. Foto: ROLF MÅRTH

ar och informerade om projektet i medlemsbladet. Professor K G Bejemark fick uppdraget att utforma statyn och sedan 1975 sitter Ferlin på en parksoffa i den så kallade snobbrännan, det vill säga promenadstråket utmed Skillerälven i Filipstad. Invigningen skedde den 24 maj och tal hölls av Olof Ögren och sällskapets dåvarande ordförande Sandro Key-Åberg och Gunde Johanson sjöng. De första att provsitta bänken var Ferlins två systrar Lisa Silén och Ruth Hladisch.

Holger Wasstorp, en av de många redaktörerna i det gamla Klara, skrev med anledning av statyn i Filipstad:

Hej Nisse, jag hade min väg förbi
och slår mej ner här ett slag!
Så roligt är att få skåda igen
dina anletsdrag.

Kanhända att morgonen randas
innan jag går igen.
Du hade så mycket som aldrig blev sagt
innan vi skildes, min vän.

Ferlin tillbaka till Klara

Efter det att statyn i Filipstad hade avtäckts väcktes frågan inom Ferlin-Sällskapet om det inte vore på sin plats att Ferlin också skulle få stå staty i Stockholm – helst då i Klara. Det var ju där han hade verkat och varit en ledande profil bland de så kallade klarabohemerna. Café Cosmopolite var rivet sedan länge och det fanns inte mycket kvar av det gamla Klara men Klara kyrka fanns. Där borde en staty av Nils Ferlin kunna resas. Curt Enström, Olof Ögren och Sven Aspling – alla aktiva inom Ferlin-Sällskapet – tog kontakt med kulturborgarrådet Ingrid Segerström i Stockholms stad och förde fram tanken om en Ferlin-staty. Förslaget mottogs med sval entusiasm men efter många samtal och diskussioner gav Stockholms stad till slut med sig och Ferlin-Sällskapet fick i december 1980 ett bidrag på 100 000 kronor från Stockholms stad och Knap (Konstnämnden för Prydandet av Allmänna Platser) – platsen för en Ferlin-staty skulle vara i anslutning till Klara kyrka.

Svårare var det att få ihop resten av pengarna till statyn. Ett anslag om sammanlagt 75000 kr beviljades från Wicanderska fonden. Pengar flöt också in från Ferlin-Sällskapets medlemmar, och den 15 augusti 1979 anordnade sällskapets statykommitté en Ferlinafton och auktion på Skansen. Ett 20-tal konstverk hade skänkts till auktionen, Per Ragnar ledde ett artistprogram och sedan steg Karl-Erik Eriksson – legendarisk auktionsutropare och riksdagsman från Värmland – upp på scenen och klubbade bort de skänkta föremålen. Många konstnärer hade skänkt tavlor till auktionen. Där fanns verk av K G Bejemark, Idun Lovén, Hans Viksten, Gudrun Key-Åberg, Sven X:et Erixson, Hans Viksten med flera. Auktionen inbringade nästan 40 000 kronor.

Curt Enström lät trycka upp litografier föreställande Ferlin av konstnären och klarabrodern Birger Lindberg och försäljningen av detta blad inbringade ytterligare pengar. Så småningom hade sällskapet fått ihop de behövliga medlen – 200 000 kronor. Ja, egentligen blev det till och med ett överskott på 24 000 kronor och det skänktes som gåva till Nils Ferlin-Sällskapet.

Uppdraget att utforma statyn gick även denna gång till Bejemark. Denne ville inte att statyn skulle stå på en sockel höjd över människorna, utan Ferlin skulle stå på marken så att man skulle kunna gå fram till honom, lägga armen om honom och säga några ord. Ferlin skulle stå mitt bland människorna. Och där står han nu – sedan lördagen den 11 september 1982 – vid Klarabergsgatan, Klara kyrka, rökandes en cigarett.

Invigningsdagen inleddes med att intresserade medlemmar samlades på restaurang Pilen på Bryggargatan för att äta en lätt lunch. Och klockan 14.30 stod statykommitténs ordförande Olof Ögren framför statyn och höll ett

Ferlinstatyn i Klara.

kort tal varefter Sandro fortsatte med ett anförande under mottot "Nils Ferlin och poesin". Så greppade Tor Bergner gitarren och sjöng två Ferlinvisor och när det var klart höll Sandro Key-Åberg ett tal om Ferlin och Klara och därefter överlämnades statyn officiellt till Stockholms kommun genom borgarrådet Ingemar Josefsson. Hans första ord var "Hej, Nils Ferlin. Välkommen tillbaka till Klara".

Platsen för Ferlin-statyn döptes till Nils Ferlins torg.

Några år efteråt, den 1 oktober 2000, lät sällskapet tillsammans med Stockholms stad sätta upp en litterär skylt invid statyn. Tal hölls av Olof Ögren och efter det underhöll Ove Engström och Monika Lilja varefter kommunister Erland Ros ledde en vandring i Klara.

Dikten "*Inte ens en grå liten fågel*" är citerad på plaketten:

Inte ens en grå liten fågel
som sjunger på grönan kvist
det finns på den andra sidan
och det tycker jag nog blir trist.

Något som däremot inte blev av var en uppbyggnad av ett autentiskt Normacafé, som skulle benämnas Nils Ferlin-rummet och som skulle finnas i Kulturhuset. Där var det meningen att samla ferliniana, konst, böcker och manuskript till ett litet museum. Vid det laget hade Ivar Öhman, Arne Häggqvist och Tor Englund sett till att ropa in böcker efter Nils Ferlin. Hans boksamling gick nämligen 1981 under klubban på Stockholms bokauktion och åtskilliga böcker – ofta med långa dedikationer - ropades in av sällskapet. Dessa böcker har nu skänkts till Kungliga Biblioteket, KB.

Norrtälje och Ferlins gränd

När nu Ferlin fanns i såväl Filipstad som Stockholm ansåg Norrtälje att de också ville ha en staty eller något liknande som visade att Ferlin bott i stadens närhet under sina sista levnadsår. Esse Jansson och Lennart Jansson arbetade hårt för denna sak och resultatet blev en byst formgiven av Konrad Nyström, och gränden vid Norrtäljeån där bysten blev placerad döptes till Nils Ferlins gränd. Avtäckningen av bysten gjordes under festliga former den 20 maj 2000 med bland annat sång av Ove Engström.

Karlstad

När nu såväl Filipstad, Stockholm och Norrtälje fått sina statyer och byster ville även Karlstad hylla skalden. Det var ju trots allt i Karlstad som Ferlin var född. Uppdraget gick till Thomas Qvarsebo och sedan den 13 juni 2002 står Ferlin vid Stora torget nära Klarälven steppandes på ett bord.

Minnesplakett i Birkastan

Nils Ferlin bodde under åren 1916 till 1937 till och från med sin mor på Rörstrandsgatan 40 i Stockholm. Modern Elin Nathalia, som var Nils stora stöd i livet, avled i december 1936. I oktober 1985 lät Ferlinsällskapet sätta upp en minnesplakett på Rörstrandsgatan 40. Plaketten utformades även den av K G Bejemark och själva idén till plaketten kom från Ferlins syster Ruth. Ferlin levde ett bohemliv men han var fram till moderns död inte hemlös. Han kunde när som helst gå hem till henne på

Minnesplaketten i Birkastan.

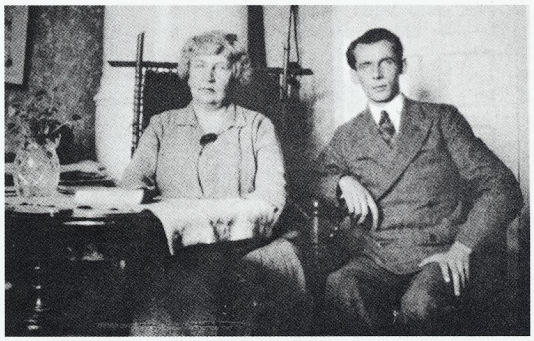

Nils Ferlin med sin mor Elin Nathalia.

Rörstrandsgatan och få mat och vila. Han var, som sällskapets nuvarande ordförande Jan Mårtenson brukar säga, egentligen en fuskbohem. Ovan ses Nils Ferlin med sin mor i lägenheten på Rörstrandsgatan.

Curt Enström – Ferlinsällskapets eldsjäl – trubadurpris och ferlintallrikar

Curt Enström hade varit medlem i sällskapet från första början och 1970 invaldes han i styrelsen som skattmästare och därmed inleddes en dynamisk era i Ferlin-Sällskapets historia. Enström var inte bara kunnig och idérik utan också entusiasmerande.

Han var en man som fick något gjort. Utan honom hade nog inte sällskapet utvecklats till det stora sällskap som det till slut blev. Enström var uppfödd på Gotland och redan i tidiga år röjdes hans affärsbegåvning. Snart startade han i Stockholm en firma som handlade med kontorsmöbler och kontorsutrustning och det dröjde inte länge förrän han inom det området blev näst störst i Sverige och en allvarlig konkurrent till Esselte. Det var för övrigt Enström som lanserade den japanska Pilotpennan i Sverige och han fick också hand om agenturen för Casios produkter.

Enström sa en gång att när han blev chef över fler än 50 anställda skulle han sluta och sälja företaget. Det gjorde han också även om antalet anställde då översteg 1000 och därefter kunde han ägna sig åt det som han kanske mest var intresserad av: kultur. Hans konstintresse var genuint och han öppnade snart ett galleri på Nybrogatan i Stockholm, konsthandeln Couleur. Enström tog också initiativet till det stora Pilotpriset som gav stipendium till en skönlitterär svensk författare och han var synnerligen aktiv inom Ferlin-Sällskapet. Han var, tillsammans med Olof Ögren och Sven Aspling, den som såg till att en staty av Ferlin kom till Stockholm och han var också den som lät ta fram en serie Gustavsbergstallrikar med Ferlinmotiv ritade av K G Bejemark. Sällskapet har ännu kvar några få exemplar av dessa tallrikar.

Curt var en mecenat av stora mått och i hans fall passar ordet eldsjäl väl in. Det fanns de i hans närhet som kallade honom en veritabel renässansmänniska. Han var en ovanligt varm människa, generös, tolerant och humoristisk. På Sällskapets möten var han en drivande kraft som pratade med alla och tänkte på allt och alla. Hans entusiasm var smittsam. Han hade karisma. På något sätt kom han att personifiera Ferlin-Sällskapet. Och vem minns inte – av de som var med på den tiden – hur

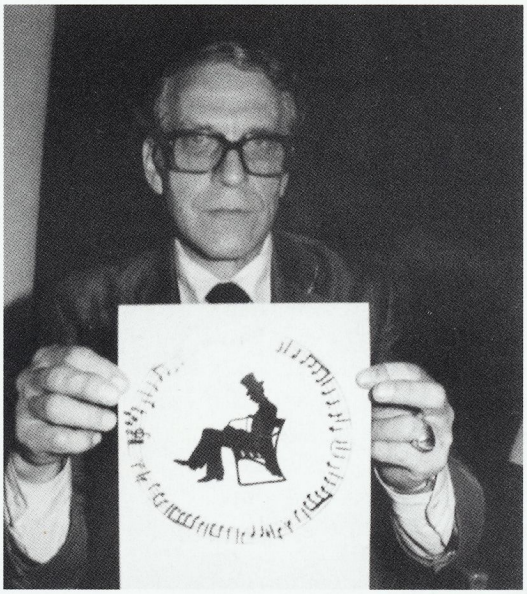

Curt Enström med förlagan till den första Ferlin-tallriken.
Foto: TOR ENGLUND

alla ferlinmöten slutade på samma sätt. Trubaduren Tor Bergner – Broder Tor kallad – avslutade alltid dessa möten med att sjunga sin egen tonsättning av "En natt i Toulouse", en tårdrypande text av Emil Hagström. Texten handlar om en vinddriven sjöman som sitter i utlandet och tänker på sin gamla mor där hemma i Sverige. Och när Broder Tor sjungit färdigt och slagit det sista gitarrackordet steg Curt raskt fram till honom, tog tag i honom, lyfte upp honom i luften och bar honom runt salen medan alla applåderade och broder Tor fortsatte att sjunga. "En natt i Toulouse" ingick egentligen i en film från 1951: *Det var en gång en sjöman*. Och texten börjar

> "Långt borta från hemlandets stillsamma och fredsamma, lunkande takt
> för hårda bud och degos for jag illa och slet hund för pina och vakt."

Vid ett styrelsemöte 1979 föreslog Curt att Ferlinpriset borde utökas med ett trubadurpris. Genom trubadurernas tonsättningar fördes många författares dikter – inte minst Ferlins – ut till en bredare publik. Han talade varmt om Gunnar Turessons och Lille Bror Söderlundhs betydelse vad gäller att föra ut Nils Ferlins dikter till en bredare publik. År 1980 kunde så det första trubadurpriset utdelas och det gick till Thorstein Bergman. På

grund av vikande medlemsintäkter var det några år senare tal om att minska prissumman för trubadurpriset. För att säkerställa trubadurpriset donerade Curt Enström 125 000 kronor till sällskapet.

Curt Enström avled i maj 1999 och han var då 77 år. Året innan hade Curt valts till hedersmedlem i sällskapet för hans ovärderliga och mångåriga insatser.

Konsthandeln Couleur lever kvar och drivs av Curts sonson Peder Enström. Varje år har han godheten att skänka konstverk till de lotterier som anordnas vid medlemsmötena. Dessa lotterier var också Curt Enströms skötebarn.

Sällskapets doldis

Så kallade Curt Enström Ferlins barndomsvän och skolkamrat, Gustaf Andborg. Nils och Gustaf förblev vänner hela livet. De delade ett stort idrottsintresse och skrev dessutom under ett antal år schlagertexter tillsammans: *Tatjana, Margita, Min sorg – var tyst, Aldrig du var mig så nära* med flera texter. Ibland fick de från förlagen regelrätta instruktioner om hur texten skulle vara: "Till den här melodin ska ni skriva en text så att varenda en gråter en skvätt."

"... jag har sålt mina visor till nöjets estrader och Gud må förlåta mej somliga rader."

skrev ju som bekant Nils Ferlin i *En valsmelodi*, en dikt som avslutar hans första diktsamling *En döddansares visor*.

Med sina gedigna kunskaper var Gustaf en outtömlig källa när man ville veta något om Ferlin och han var ofta med på styrelsemötena och då som adjungerad styrelseledamot. År 1975 valde årsmötet Gustaf till Sällskapets förste hedersledamot.

Jenny Westerström kommer till Sällskapet

Det är styrelsemöte någon gång under 70-talet. Curt Enström hade i kallelsen till mötet lagt till en punkt som han kallar "en överraskning". Han avslöjar då att han hört att en ung flicka i Lund håller på att doktorera på Nils Ferlin. Hon heter Jenny Westerström och lär vara utomordentligt duktig. Jag tycker, säger han, att vi ska be henne skriva några artiklar i Poste Restante.

Därmed började en spännande tid för Ferlinsällskapet. Jenny publicerade under många år en mängd artiklar i medlemstidningen och redan 1978 invaldes hon också som styrelseledamot. När Sandro Key-Åberg avgick som ordförande var det en självklarhet att välja Jenny till hans efterträdare. Fast hon aldrig träffat Ferlin personligen var hon utan jämförelse den i styrelsen som satt inne med mest kunskap om honom. Snart var hon klar med sin doktorsavhandling och det var med glädje som många av sällskapets medlemmar kunde vara närvarande vid det högtidliga tillfälle när Jenny disputerade.

Under årens lopp har hon utgivit en mängd böcker om Nils Ferlin och klarabohemerna. Vill man veta något om Nils Ferlin och hans generationskamrater så går man till Jennys publikationer: *Bröder under vindar sju, Barfotapoeten Nils Ferlin, Nils Ferlin ett diktarliv, Klara var inte Paris, Klara texter*. Genom dessa böcker får man veta det mesta om Ferlin och om tiden i Klara. Hennes betydelse för sällskapet kan inte nog framhållas. Man kan bara instämma med Esse Jansson: "Hur i herrans namn har hon hunnit med allting."

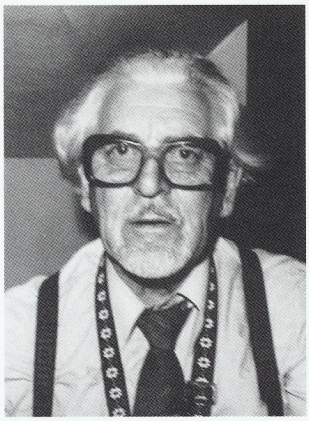

Tor Bergner.
Foto: TOR ENGLUND.

Konserter och utåtriktad verksamhet – Tor Bergner, Ove Engström Monika Lilja

Ferlin-Sällskapet har genom åren anordnat en mängd olika viskonserter där Ferlins dikter och visor framförts. Sällskapet har haft lyckan att ha tillgång till många av Sveriges främsta trubadurer – redan från starten var Tor Bergner med och han tillhörde också de så kallade Klarabohemerna.

Tor Bergner med en dansande Idun Lovén. Maj 1980.
Foto: TOR ENGLUND

Broder Tor var en sann visans vän som turnerat runt i hela Sverige med sina tonsättningar av framför allt Nils Ferlin, Emil Hagström och Harald Forss. Framför allt sjöng han på våra möten sin tonsättning av Ferlins dikt "*Gammal visa*", kanske mer känd som "En skål I bröder":

En skål, I bröder, som vilse vandra,
en skål för livet som rullar här.
Vi är väl lika så bra som andra
ty andra är inte som de är.

Under ett par år på 1970-talet deltog Ferlinsällskapet med ett antal konserter på Gröna Lund med Jarl Kulle som konferencier och med bland andra trubadurerna Gunnar Turesson och Gunde Johansson.

Sedan mitten av 1980-talet har två trubadurer suttit med i sällskapets styrelse: Ove Engström och Monika Lilja som var och en har bidragit till att hålla Ferlins diktning aktuell och som båda har varit trubadurpristagare. Ove har varit den som under de senaste årtiondena har fungerat som visvärd och konstnärlig ledare vid medlemsmötena och han avslutar alltid dessa möten med att sjunga sin egen tonsättning av *Ölandsvalsen*, en ö/o-känd text av Nils Ferlin. Ove har också tonsatt många av Ferlins mer seriösa dikter och framfört dem såväl på scen som på CD.

Ferlin-Sällskapet är medlem av Dels – De Litterära Sällskapens samarbetsnämnd – och har i dess regi genomfört åtskilliga program om Nils Ferlin på Skansen, på Östersjön och många andra ställen och som introduktörer vid dessa tillfällen har Jan Mårtenson eller Ove Engström fungerat tillsammans med Lilian Ahlm och Tor Englund. Sällskapet var 2010 representerade på Dels 20-årsjubileum i Svenska Akademiens lokaler med Lilian Ahlm och Tor Englund.

Sällskapet har också – i ABF:s eller Kungliga bibliotekets regi – anordnat program tillsammans med andra litterära sällskap, till exempel Gustaf Fröding-sällskapet, Selma Lagerlöf-sällskapet, Ruben Nilson-sällskapet, Carl-Emil Englund-sällskapet, Dan Andersson-sällskapet och Alf Henrikson-sällskapet. I höst ska vi – om allt fungerar – tillsammans med Gunnar Turesson-sällskapet anordna ett program på ABF i Stockholm.

Varje år sedan 30 år tillbaka genomför Esse Jansson andra söndagen i augusti Ferlindagen i Länna söder om Norrtälje, där olika artister under åren medverkat. Arrangör är Länna hembygdsförening.

År 1998 skulle Ferlin ha fyllt 100 år och det uppmärksammade sällskapet genom två stora jubileumskonserter i Musikaliska Akademiens lokaler, dels den 7 maj med Lasse Berghagen som konferencier, dels fredagen den 11 december – på Ferlins födelsedag. Jubileet föranledde sällskapet att detta år öka pris- och stipendiebeloppen till 75 000 kronor. Ferlinpristagare var Göran Sonnevi och Göran Fristorp utsågs till trubadurpristagare. Kon-

Nils Ferlins syster Ruth Hladisch. Foto: ESSE JANSSON.

ferencier den 11 december var Ove Engström. Ett särskilt jubileumspris förärades Mikael Samuelsson som – liksom de övriga stipendiaterna – underhöll publiken.

Sällskapet har också vid några tillfällen deltagit i den årliga bokmässan i Göteborg.

Förra året var det 50 år sedan Nils Ferlin avled och det gav anledning att uppmärksamma skalden extra mycket. Poste Restante utkom med ett tjockt nummer och flera Ferlinkonserter gavs på Skansen, på ABF, i Norrtälje, på Kristinehovs malmgård i Stockholm och i Vällingby.

Medlemsmöten

Nils Ferlin-Sällskapet samlas varje år i maj till årsmöte och i oktober till prisutdelningsmöte. Då finns det också möjligheter för pristagarna att möta Sällskapet genom att läsa några av sina dikter eller sjunga några sånger ur den egna produktionen. Men man kan nog säga att mötena under de första åren var lite vildare och mer oförutsägbara när Ferlins generationskamrater var med. Idun Lovén brukade ofta ställa sig upp och dansa vilda danser mellan borden samtidigt som Harald Forss flaxade omkring och läste sina dikter. Där fanns också Harald Hammer, Gösta Bjelkebo, Nisse "Ritarn" Jonsson med flera. Många trubadurer var också med på den tiden och de sjöng ibland visor till långt in på småtimmarna. Dessutom var Ferlins båda systrar, Lisa och Ruth, alltid med och kunde berätta många goda historier om sin bror. Ruth skrev också dikter och schlagertexter och i en av mina böcker har hon skrivit ner en av sina dikter:

Ack, man vet ej vad man säger,
vet ej heller vad ord man sagt.
Aldrig sina ord man väger
förrän man dem väl har lagt.

Och av orden man dock dömes
än till dåren än till snillet.
Och vårt liv för övrigt glömmes
som vår nykterhet på gillet.

Jodå, även Nils Ferlins två år yngre syster hade sålt visor till nöjets estrader.

De flesta gångerna har Ferlin-Sällskapets möten förlagts till Stockholm men sällskapet har också haft möten i Filipstad och i Norrtälje. När Ferlin-sällskapet 1992 firade sitt 30-årsjubileum förlades årsmötet till Norrtälje. Till den gången lät Ferlin-Sällskapet i samarbete med Norrtelje Tidning trycka upp en litografi av Ewert Karlsson (EWK) föreställande Nils Ferlin och den litografin såldes på ett galleri i Norrtälje där EWK hade utställning. EWK hade besökt Ferlin 1953 och vid det tillfället tecknat några bilder av skalden. När Ferlin såg en av teckningarna pränta de han på teckningen dit en egen reflektion:

När detta är en liten tuschbild bara
hur skön skall då ej originalet vara!

Slutord

Nils Ferlin-Sällskapet har under de femtio första åren varit med om att på olika sätt se till att Nils Ferlins minne och dikter lever vidare. Inte minst har detta varit möjligt tack vara sällskapets medlemmar. Därför avslutar jag min artikel med att tacka alla medlemmar som genom åren sett till att Ferlin-Sällskapet kunnat utdela så många priser och att vi kunnat genomföra många konserter. Ett hjärtligt tack till alla ni medlemmar som stöttat vårt arbete. Och så hoppas jag att vi ses även under kommande femtio år.

Ruben Nilson och Tor Englund, Carl Emil Englund, Ingegerd Granlund. Foto: ERIK JOHANSSON.

När Ruben Nilson fick det första Ferlinpriset

TOR ENGLUND

Nils Ferlin-Sällskapet hade nyligen bildats. Efter ett minnesprogram på hösten 1962 i TV om Nils Ferlin hade några av dennes närmaste vänner kommit att diskutera möjligheten att bilda ett sällskap till Nils Ferlins minne. Man hade efter TV-programmet samlats på Idun Lovéns konstskola för en efterfest. Författarna Ingegerd Granlund och Carl Emil Englund, båda aktiva inom Sveriges författarförening, lovade där att stå för de praktiska arrangemangen för sällskapets bildande och redan ett år efter Nils Ferlins bortgång 1961 fanns det en preliminär styrelse.

Förutom de ovan nämnda ingick i denna bland andra Idun Lovén, målarinna med egen konstskola, samt bibliotekarie Folke Dahl. Snart knöts också författaren Stig Carlson, Lyrikvännen, och Carl Albert Andersson, stadsfullmäktiges ordförande och chef för KF, till styrelsen. Denna såg nu som en av Sällskapets främsta uppgifter att instifta ett lyrikpris till Nils Ferlins minne. Medlemmarna strömmade till, medel flöt in och år 1963 hade Sällskapet tillräckligt med pengar för att kunna utdela priset till en svenskspråkig lyriker.

I oktober 1963 sammanträdde styrelsen för att fatta beslut i prisfrågan. Tretusen kronor skulle utdelas till en poet skrivande i Nils Ferlins anda. Att hitta en sådan var inte lätt. Dessutom borde priset gå till en poet som inte tillhörde de vanliga stipendiehästarna, för att nu citera Albert Viksten.

Medlemmarna i Sällskapet hade som vanligt kommit med förslag på stipendiater men förslagen var få. Fanns det någon poet

Inför uppvaktningen av Ruben Nilson. Carl-Albert Andersson, Gustaf Andborg och Carl-Emil Englund, Ingegerd Granlund syns skymd. Foto: ERIK JOHANSSON.

med samma livssyn som Ferlin, satirisk, ömsint, sångbar, tänkvärd? Diskussionen drog ut på tiden. Det var författaren Carl Emil Englund som kom att avgöra valet. Han framkastade ett namn på en person som vid den tiden var bortglömd, en person som inte hade utgivit något från trycket sedan 1947, en person som sällan hade blivit honorerad, men i alla avseenden var en poet i Nils Ferlins anda: Ruben Nilson.

Stig Carlson stödde omedelbart förslaget och citerade omgående en av Ruben Nilsons dikter: *Den okände soldaten.*

Här vilar jag, den okände soldaten,
inunder min triumfbåges vita marmorvalv.
Man hittade min kropp – nåja – åtminstone en halv,
och jag fick fin begravning utav staten.

På något sätt kändes det symboliskt, detta med den okände. Diskussionen avstannade. Beslutet var fattat. Ingegerds Granlund slog klubban i bordet och därmed var det avgjort. Priset, 3000 kronor, skulle gå till vispoeten Ruben Nilson, författare till tre böcker: *Vanvördiga visor, Vår vackra värld* och *Balladen om Eken*. Idag är dessa böcker svåråtkomliga rariteter – särskilt om man vill ha originalupplagorna.

Eftersom det nu var första gången priset skulle utdelas ville styrelsen göra det hela lite extra festligt. Inte något vanligt telefonsamtal eller telegram till pristagaren i förväg. Nej, bättre upp! Varför inte ta poeten på sängen? Kanske åka ut till honom, ta med blommor, kaffe och kaffebröd, stå för sång och musik, tal och festligheter – allt på en gång. Här ska överraskas!

Via Lars Hökerbergs förlag fick man adressen. Enligt uppgift var Ruben Nilson bosatt i Solna på Hagavägen 4, tre trappor upp. "Det är bara att åka dit. Vad roligt att han ska få priset. Hälsa från oss!"

Tidigt på förmiddagen den 19 oktober 1963 samlades så styrelsen i Nils Ferlin-Sällskapet intill Hagavägen 4 i Solna. Huset visade sig vara en relativt modern byggnad i

många våningar och låg inte långt från den vackra Hagaparken. För att riktigt visa att även solen ställde sig på gratulanternas sida var det ett strålande fint höstväder. Och på Hagavägen 4 formerade sig nu Ferlin-sällskapets styrelse. Där var Carl Albert Andersson, som tagit sig ledigt från stadshusets bekymmer, tillsammans med rektor Ingegerd Granlund och den alltid jäktade boklotteriföreståndaren Carl Emil Englund. Stig Carlson från Lyrikvännen hade med sig en stor blomsterkvast. Där stod Ferlins barndomsvän Gustaf Andborg, även han med blommor, och där fanns konstnärinnan Idun Lovén. Själv hade jag tagit ledigt från en föreläsning på Stockholms universitet.

När alla så var samlade sa någon till mig: Kanske du vill kila upp i förväg och förvarna. Ruben kanske ligger och sover. Han måste väl ändå få lite tid på sig att vakna. Vi kan väl inte bara komma inklampande allihop. Han kan ju svimma av förskräckelse.

Tre trappor går man fort när det är bråttom. Vilken dörr som var Ruben Nilsons syntes tydligt för där stod hans namn. Jag ringde och ringde och ringde men bakom dörren var det alldeles dödstyst sånär som på ljudsignalerna. Herregud, tänkte jag, han är inte hemma. Det här var något som ingen tycktes ha räknat med. Jag fortsatte att ringa. Just när jag var på väg att ge upp öppnades granndörren och en äldre dam steg ut. Hon stannade till förvånat, såg på mej och sa: *Ja, fortsätt och ring du. Men se jag har bott här i huset i tjugo år och jag har då aldrig sett en människa gå genom den dörren - varken in eller ut. Varken ut eller in. Jag har över huvud taget aldrig sett den dörren vara öppen. Det finns ingen där inne! Och har aldrig funnits.*

Jag gick ned till styrelsen och berättade.

Det blev fullkomligt tyst. Om någon kommit att tänka på att man vid dylika stunder brukar släppa en knappnål för att höra när den faller till marken så skulle man nu gjort den erfarenheten att ingen – trots tystnaden – ändå skulle hört knappnålsdunsen. Vid sådana här tillfällen har man nämligen helt andra saker att fundera över.

Stig Carlson bröt tystnaden: *Vem har sett Ruben senast?* Det visade sig vara Carl Emil Englund, som senast haft kontakt med Ruben Nilson och det i maj 1955 i samband med en stipendieutdelning i Boklotteriet. Ruben hade vid det tillfället fått ett stipendium på tvåtusen kronor och deltagit i festligheterna med att sjunga några av sina visor till gitarr. Ingen av de närvarande hade alltså sett Ruben Nilson på åtminstone åtta år. Det var Ingegerd Granlund som nu högt ställde den fråga som alla kanske redan ställt sig: *Lever han? Vi kanske har gett vårt första pris till en som är död! Han kanske har varit död i flera år! Har meddelandet gått ut via TT?*

Det visade sig att man kunde lita på TT som på ett föredömligt sätt fullgjort sin plikt och meddelat en nyhetstörstande allmänhet att Ferlinpriset för första gången delats ut och att det gått till Ruben Nilson.

Skaran skingrades snabbt och var och en for till sina göromål. Carl Emil Englund och Ingegerd Granlund beslöt dock att gräva vidare i saken. Englund kontaktade skatteverket. De måste ju rimligen veta. Det är få människor i detta rike som undgår skatteverket. Ruben Nilson tillhörde detta släkte. Skatteverket fastslog nämligen att någon Ruben Nilson inte existerade. Inga bokföringsregister visste heller något. Rundringning till författar- och konstnärs-kolleger gav samma dåliga resultat. Erik Asklund hade visst sett Ruben utanför NK i början av 50-talet men där upphörde spåren för hans del.

Det var Ingegerd Granlund, som fick napp hos stockholmskännaren Vera Siöcroona. Hon visste visserligen inget om Ruben men kände till att han hade två söner och att en av dessa bodde på Reymersholme. Han hette Åke Nilson. Dit ringde nu Carl Emil Englund. Åke var hemma. *Jovisst levde Ruben! Nej, inte bor han där inte! Han bor ju ute i en liten byggnad i Mörbyskogen, närmast en rivningskåk. Jovisst, han blir glad! Jag ska ordna så att han kommer hem till mig i kväll. Välkomna då!*

På kvällen den 19 oktober for en något decimerad styrelse hem till Åke Nilson. Det vara bara Ingegerd Granlund och Carl Emil Englund som for dit förutom jag och Blixt-Johan, en fotograf och medarbetare på Boklotteriet. Ruben Nilson var där när vi kom och han var på ett strålande gott humör. Efter det att Ruben fått sina pengar och ett

Ruben Nilson och Tor Englund. Foto: ERIK JOHANSSON.

tecknat diplom av konstnären Folke Karlsson kom gitarren snabbt fram och Ruben började sjunga på sin utpräglade stockholmska. Han började med "Trubaduren" – en av hans kanske mest kända visor.

Grevinnan hon satt vid ett fönster,
Hon satt i sin jungfrubur
i nattrock med gyllene mönster.
Då kom där en glad trubadur.
- Kom in här och spela en visa,
min man är i främmande land.
- Din skönhet, min fru, vill jag prisa,
om du ger mej ditt hjärta och hand.

Sedan Ruben sjungit hela balladen berättade han om sina mödor när han skrev visan. Han hade länge kämpat med texten och den ville inte riktigt ta form. Han gick bet. Då kom han att höra Gunnar Turesson sjunga Den excentriske lorden av Nils Ferlin:

Det var den excentriske lorden
som bodde på Midnight Hill
– om så att du känner den gården
åt norr eller söder till.

Genast föll alla bitarna på plats. Allt passade! Och melodin var ju redan klar! Ruben frågade Turesson om han fick ta melodin. Javisst, ta den bara, svarade Gunnar, jag gör en ny melodi till Ferlin.

Grevinnan hon vred sina händer.
– Min man han är borta min vän,
han krigar i främmande länder
och kommer väl aldrig igen.
Kom in här och spela en visa,
så sorgsen jag är i mitt sinn.
– Din skönhet, min fru, vill jag prisa,
sa sångarn och klättrade in.

Och denna kväll spelade verkligen trubaduren för oss: Fimpen och tändstickan, Den odödliga hästen, Kung Salomo, Farao och hans dotter.

Vid kaffet berättade Ingegerd Granlund om sitt första möte med Ruben Nilsons böcker. Det var i mitten av 30-talet och "Vanvördiga visor" hade just kommit ut. För en fattig studentska var det inte tal om att köpa några böcker men det skulle snart bli födelsedag. Några snälla och gudliga fastrar lovade den unga Ingegerd någon uppbygglig bok när hon skulle fylla år. Ingegerd sa att det just hade kommit ut en bok med visor

som hämtade sin motivkrets från Bibeln. Den skulle passa. Fastrarna blev förtjusta för bibelvisor kan man inte få nog av. Så fick Ingegerd Ruben Nilsons första bok, "Vanvördiga visor", i present av sina fastrar, som såg boken som ett led i deras uppfostran av det uppväxande släktet. *De läste nog aldrig boken,* sa Ingegerd, *den var nog inte så som de tänkt sig.* Nej, förvisso inte.

Som bevis på detta sjöng nu Ruben visan om Laban och hans döttrar.

Laban hade tvenne döttrar,
skarpa jäntor bägge två.
– drängen Jakob kom och fråga
vem han kunde få.
Laban stannade på vägen,
klia sej på kran,
svara arg och smått förlägen:
Ja, det vete fan.

Jag frågade Ruben vilken av alla hans visor som han själv satte högst. Han blev tyst en stund, tog så åter gitarren och sjöng följande visa ur "Balladen om Eken":

Nestan bara bakåm tåmten va en skog såm
va så stor
närapå en trettielvafemton mil
ja kröp under ve stakete ifrån Villan såm
man bor
- - -
å den hära långa sagan ska jag sjunga varje
da
ja har hitta på den sjelv såm ingenting
men när ja blir stor sa mamma ska ja Selja
den Jaha
å då blir ja rik för allt kåmmer Kring

Rik blev nog aldrig Ruben Nilson. Han eftersträvade det kanske inte heller. Men förhoppningsvis kom han att ha stor glädje av den prissumma han fick från Ferlin-Sällskapet i egenskap av den allra förste pristagaren. Men allra mest betydde det nog för honom att vara värd ett så prestigefyllt pris. Det finns all anledning att återigen citera Ruben Nilson. Vem kan säga det bättre än skalden själv:

Hej bröder som slåss
med palett och med ord!
Det är tid till att fly
från stafflier och bord.
Se stjärnornas bloss
titta ned på vår jord
och neondrömmar tänds i Klara.

Hej, du målare! Släng nu
båd´ penslar och skrin.
Och du skrivare! Stäng nu
din resemaskin,
ty nu månde vi gå
för att få en klass II
på ett ölschapp i gamla Klara.

- - -

Ja, kanske en sång
kommer till vid hans bord
som kan glädja gott folk
när hans gärning blir spord,
Kanhända en gång
att hans enkla små ord
ska anammas som äkta vara.

– Man ska sjunga hans visa
på scen och på krog,
och publiken ska prisa
"geniet" som dog.
Kanske säjer nån sprätt:
Ja, den där har man sett
på ett ölschapp i gamla Klara.

Ruben Nilsons visor ska leva länge. Själv levde Ruben anonymt men det gör inte hans visor – allraminst i dag när de kanske har större allmängiltighet än någonsin. Och det är med hans visor som med all stor konst – det är "äkta vara".

VAR GOD OBSERVERA

att alla meddelanden om ändringar av namn eller adress (skriv tydligt, texta, tack!) skickas direkt till Nils Ferlin-Sällskapets sekreterare:

Annika Luttropp, Surbrunnsgatan 55, 8 tr
113 27 STOCKHOLM ☎ 08-32 99 84
annika.luttropp@bredband.net

Medlem i

NILS FERLIN-SÄLLSKAPET

blir man genom att sätta in årsavgiften 175 kr
(studerande och pensionärer 125 kr)
på plusgiro **35 21 55-6**.
Glöm inte att skriva namn och adress.

Idrottens betydelse för Nils Ferlins diktning

Nils Ferlin cyklade mycket – inte minst i Roslagen

AV LASSE SANDLIN

I nummer 1 2009 av Poste Restante publicerades den första delen av Lasse Sandlins högintressanta redogörelse för den betydelse som idrotten haft för Nils Ferlins diktning. En omfattande forskning ligger bakom och resultatet har blivit ett digert material som nu gått som följetong i Poste Restante. I detta nummer publiceras sista delen.

Omkring 1940 hade Nils Ferlin i Borås köpt en cykel av märket Monark som via lite omvägar nu sen 1992 tillhör Roslagsmuséet i Norrtälje. Nils Ferlin cyklade mycket, och han hade förstås cykeln med sig, när Nils och Henny 1944 kom till Roslagen. Vid Kyrksjön, ett stenkast från Länna kyrka, med adress Penningby hyrde de först en stuga på 24 kvadratmeter, tills Nils 1947 kunde kalla sig "styckegodsägare". I december 1947 kunde han med hjälp av borgen från Bonniers för 31.600 kronor förvärva Norrboda, en röd stuga med vita knutar med 28 tunnland jord som sedan blev makarna Ferlins fasta hem.

Elin Axelsson, som var herrskapet Ferlins hyresvärd de första åren i Roslagen, har berättat om hur Nils - som hyrt "en liten stuga vid vatten" utan att ens ha sett den - blev så besviken för att det var en insjö och inte havet, att han direkt cyklade till Stadshotellet i Norrtälje. Dit hittade han men på återvägen cyklade han vilse och hamnade i Vettershaga, innan han begrep att han skulle vända. "Det var rena Kebnekaisevägen, backe upp och backe ner", hade han sagt till Elin. Annars lär cykeln mest ha använts för att cykla till lanthandeln i Syninge och där hämta kassar av öl, som Bonniers sedan fick betala.

Geografilektion med serietabeller

Efter 1923 finns ingenting dokumenterat om att Nils Ferlin skulle ha varit direkt engagerad inom idrotten i Filipstad. Men även om hans vistelser i hemstaden blev alltmer sporadiska, så bevarade han ändå sportintresset livet ut. Kamraterna från idrotten mindes han med värme.

När Nils tillsammans med teaterkompanjonen från Elin Svenssons teaterskola, Elof Ahrle, satte upp en nyårsrevy i mitten på 20-talet uteblev publiken i Filipstad. Senare skrev Ferlin om händelsen i Folket i Bild nr 28, 1937:

"Här ska häktas" eller "Vart tog Hälleforstjuvarna vägen" hette den revyn, och det var många roliga visor och vitsar från hundratals år i den, men den gick inte ett dugg! Ingen är profet i sitt eget fädernesland nämligen, men det tänkte jag inte på. Så det var mitt fel. Då reste vi upp till Hagfors, där jag åtminstone var accepterad som bollspelare.

Bengt Grive skriver i sin bok Resor med Mål (1991) om de små stockholmsklubbarna. Om Bellevue, Olympia, Norrtull, Svithiod, Torshov och Celtic, om boxningens Balder, pingisens Nordic och bandyns Astor och så lägger han till:

– Det går ett stråk av poesi genom de här klubbarnas namn, sa Nils Ferlin från Rörstrandsgatan, som kunde Stockholmsserien lika bra som sina egna dikter.

Nils Ferlin kunde långt fram i livet förvåna sin omgivning med att hålla reda på hur lagen i fotboll och bandy var placerade även i lägre divisioner. Det var, förklarade han, som en övning i svensk geografi, och geografin lärde man sig bäst genom tabellerna i Dagens Nyheter på måndagarna. Även i Ferlins mogna diktning spelar sporten en viss roll men, som Jenny Westerström skriver, den blir varken central eller ens entydigt positiv.

Radiospelet Staden, som uppfördes den 24 april 1935, är egentligen ett angrepp på den moderna tiden med sina tekniska framsteg och all dess hårdhet. Men lite idrott får Ferlin i alla fall plats med:

Alla:
Hallå där
Hallå där:
här komma de senaste tidernas barn,
Hallå där
Hallå där
de senaste tidernas barn.

Nils Ferlin som cykelakrobat.

Vi skratta åt gulnade fanor
desslikes åt gulnade brev
ty högt över titlar och anor
vårt eget beröm vi skrev.

Vi flabbar ibland så vi kippar
men gråten begriper vi inte ett skal.
För övrigt så går vi och tippar
på Gårda och Arsenal.

I den sena dikten "Ärende" ur Kejsarens papegoja (1951) har upptakten anknytning till en idrottsgren, och möjligen mindes Ferlin här hur några Filipstadsgrabbar, några år äldre än han själv, arrangerat ett eget maratonlopp på vägen mellan Filipstad och Bjurbäcken:

Aristion löpte från Maraton till Atén
i ett ärende.
Du skulle ha gett mej ett sådant
ärende,
Liv.
Fullständigt meningslöst
springer jag runt i mitt ekorrhjul.

Efter en tids sjukdom lämnade fotbollsspelaren och diktaren Nils Ferlin det jordiska den 21 oktober 1961, han begravdes i Heliga Korsets kapell på Skogskyrkogården den 1 november 1961 och fick med tiden ro i sin "grop" på Bromma kyrkogård.

Källor:

Aftonbladets arkiv
Andersson, Karl-Olof: Nils Ferlin - poet i livets villervalla
Arvidsson, Camilla - Emretsson, Zarah - Mossberg, Liz: Nils Ferlin, ett projekt på Datorteket i Filipstad (1997 - 98)
Eng, Uno: Att umgås med Nils Ferlin. Informella anteckningar om en kamrat (1962)
Englund, Tor: Hatten utav för KFF, Poste Restante nr 1 1998
Ferlin, Henny: Nils. Ett försök till porträtt (1971)
Filipstads Bibliotek
Filipstads Tidnings arkiv
Grive, Bengt: Resor med Mål (1991)
Hladisch, Ruth: Min Bror Nils i "Nils Ferlin en minnesbok", utgiven av Värmlands Museum (1978)
Johansson, Birger: Ferlin och idrotten i Filipstad, ur Ferlin Hälja
Lyngby Boldklubs kansli, Köpenhamn
Pettersson, Thomas: Nils Ferlin vänstersinnad högerinner, Poste Restante nr 2 1994
Reinholdz, Erik: Fotbollsspelaren Nils Ferlin
Runnqvist, Åke: Poeten Nils Ferlin (1958)
Stenberg, Bernt: Dikten "Svarte Montören" ur Inomskärs (1979)
Westerström, Jenny: Nils Ferlin - Ett diktarliv (1998)

© Lasse Sandlin 2001

Ett möte mellan Dan Andersson och Nils Ferlin

Ferlindagen i Länna den 12 augusti bjuder på en poetisk resa i ord och ton

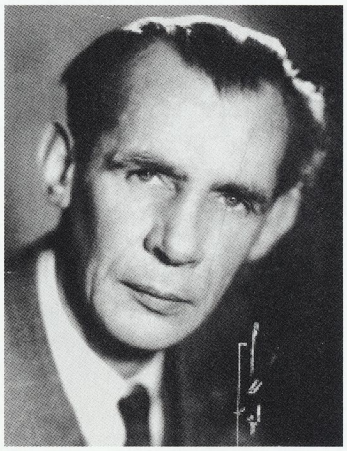

På Ferlindagen i Länna, en dryg mil söder om Norrtälje, den 12 augusti så kommer vi att framföra ett program som heter Från Luossa till Klara Ett möte mellan Dan Andersson och Nils Ferlin. En poetisk resa i ord och ton. Beröringspunkterna är många, likheterna mellan de två skalderna är fler än olikheterna.

De gamla Klarakvarteren i Stockholm fann vi vara den plats som förde de två samman.

De kunde ha träffats, men det blev inte så. Dan Anderssons öde ville annorlunda. Få platser i landet är så omskrivna och mytomspunna som "det gamla Klara." Nils Ferlin och Dan Andersson bidrog starkt till att förstärka den myten. Vi vill med vårt program låta publiken få ta del av de bägge skalderna tillsammans i en poetisk resa i ord och ton. Lennart, Lotta, Leif, Lars, Johan, Björn. Visgruppen Falupojkarna med Lennart och Lotta.

Ett flertal av Nils Ferlins tonsatta dikter framfördes vid Ferlindagen i Länna i augusti 2007 av från vänster sångarduon Lotta Pålsson och Börje Jonsson, samt Leif Vallin, Johan Vallin och Lars Vallin. På bilden saknas Lennart Hökpers. Foto: ESSE JANSSON.

Ferlinprogram på Skansen

Söndagen den 16 oktober svarade Nils Ferlin Sällskapet i DELS (De litterära sällskapen) regi ett program om skalden. Sällskapets ordförande, Jan Mårtenson, inledde med att berätta om skaldens liv och därefter svarade Tor Englund och Lilian Ahlm för recitation av utvalda dikter,

Ove Engsröm och Torsten Arnbro framförde sedan ett knippe tonsatta dikter av skalden. Ordenshuset Brofästet, där framträdandet ägde rum var så gott som fullsatt.

Programmet avslutades med att alla fick sjunga med i "Får jag lämna några blommor" ur den postuma samlingen "En gammal cylinderhatt".

ANNIKA LUTTROPP
text och foto

Torsten Arnbro.

Jeja Sundström.

Ferlinkonsert i ABF-huset

Torsdagen den 13 oktober 2011 svarade Nils Ferlin-Sällskapet för en konsert i ABF-huset i Stockholm.

Sällskapets ordförande, Jan Mårtenson inledde programmet och sedan tog en kavalkad av artister och recitatörer över scenen. Det var Ove Engström med dottern Beatrice, Tor Englund och Lilian Ahlm svarade för recitationen, även Karl Rikard Richardsson.

Övriga deltagare var vissångarna Marie Bergman, Jeja Sundström och Pär Sörman. Det bjöds på ett fullmatat program och salen var helt fylld av publik, bland andra fanns där flera släktingar till Nils Ferlin.

Sammantaget en alltigenom lyckad föreställning.

ANNIKA LUTTROPP
text och foto

Besök vid Nils Ferlins grav torsdagen den 14 juni med anledning av att det 2012 är 50 år sedan Nils Ferlin-Sällskapet bildades. Den 14 juni samlas vi i Bromma kyrka kl.18.00 där Per Unsgaard f.d. kyrkoherde i Bromma församling säger några ord om Nils Ferlin. Vi går sedan till Nils Ferlins grav och lägger ner en blomma. Efteråt kan man dricka kaffe med mera i Sockenstugan om man så önskar.
Ingen föranmälan behövs. Var och en betalar för sitt kaffe med tilltugg. Man tar sig till Bromma kyrka via T-banans gröna linje till Brommaplan och där byter man till buss 117 mot Spånga avgång kl.17:41 framme 17:44 vid Bromma kyrka alt. kl.17:46 framme 17:49 vid Bromma kyrka. Bussen avgår var 5:e minut.
Vid återresan från Bromma kyrka avgår bussen kl.19:40, kl.20:10, kl.20:40, kl.21:10, kl.21:40 dvs. varje halvtimme.

Hjärtligt välkomna önskar
Annika sekr.

Tor Bergner.
Foto: ESSE JANSSON.

Tor Bergner deltog i finska vinterkriget!

ESSE JANSSON

Föga känt är att trubaduren, viskompositören och folkbildaren Tor Bergner – Broder Tor – i unga år var sergeant vid Kungl. Luleå luftvärnskår Lv 7! Av Kapten Georg Werle, bosatt i Norrtälje, har jag fått ett utdrag ur Lv 7 Kamratförenings tidskrift Strålkastaren, 1989-90. Där minns f d furiren Per Wennström Tor Bergner som han kallar "Totte".

Wennström skriver: "I Klarakvarteren talar man inte om att man varit militär, trots att man i verkligheten redan var det.

I alla tidningsartiklar som skrivits om Broder Tor (Totte) har det aldrig nämnts att han fick anställning vid A 8 (1935–1942), därefter vid Lv 7 till 1946.

Tor gick ett år på AUS (Arméns underofficersskola) i Uppsala där ha blev kuggad i matematik skulle tenta nästa år, men det gjorde han inte utan slutade i det militära och blev bohem i Klarakvarteren.

Under sin A 8-tid hade Tor ett jazzband där han spelade saxofon med den äran. Många gånger har man dansat efter hans musik (Lambert Walk) Jag har haft Tor som troppchef vid beredskapstiden då vi låg vid Trångforsen i Boden, då Tor lämnade Sverige för att delta som frivillig i Finska vinterkriget.

Tor var även en god skidåkare och jag har tillsammans med honom deltagit vid flera Militärmästerskap på skidor.

Han var en utsökt god trupputbildare.

Hans musikaliska begåvning gick i blom efter kontakten med Nils Ferlin under bohemåren i Klarakvarteren. Totte har tonsatt många av Nils Ferlins dikter, till exempel "Får jag lämna några blommor", samt analyserat Ferlins diktsamling "Från mitt ekorrhjul" på Konserthuset i Stockholm.

Jag har haft många trevliga stunder tillsammans med Totte och Ferlin, både på krog och i Tottes bostad. Av Ferlin fick jag titeln "sekundmänniska".

Totte har många egna vissamlingar "Visor i vinden", "Tack gitarr", "Visor genom vandringsåren", "Vågen slår - vinden går", "Råd till ung flicka", med flera.Totte har utgivit egna diktsamlingar som "Näverdosa" (1961) och "Nasarbox" (1983). Den 5 augusti 1983 gästade Totte Luleå (Lillan) med ett framträdande av hög klass, där hans gitarrtalang kom till sin rätt.

Jag har så många minnen av Totte och säkert en hel del av de äldre kamraterna vid Lv 7. Jag brukar tänka att det är tur att det finns bohemer som Totte. Tänk vad tråkigt om alla vore "sekundmänniskor" och ingen gjorde något övertramp.

Ja, så mycket trevligt jag haft tillsammnans med Tor kan ej redovisas här och mycket törs jag ej skriva, men utan vittne kan jag berätta", avslutar f d furiren Wennström.

Ur Tottes "Nasarbox":

Brännvin är eld
Brännvin är is
ruelse, dvala och paradis!

Tack för de 55 åren! Bättre sent än aldrig!

Den ena den är vit, och den andra är röd . . .

Ferlins gränd i Norrtälje en oktoberdag

LENNART JANSSON

Tisdagen den 18 oktober 2011 samlades i Norrtälje vänner till Nils Ferlin vid hans byst. Den är rest vid skaldens egen gränd. Mitt emot bysten ligger Stadshotellet, där Nils ofta var gäst, men i dag är byggnaden inte längre hotell. Bengt Ericsson, ordförande

Britta Walfridsson hyllade Nils Ferlins minne med en röd och en vit ros. Foto: ESSE JANSSON.

i Norrtälje Kultur- och Fritidsnämnd, lade ned en krans som en hälsning från Norrtälje kommun.

Trubaduren Michael Blum sjöng Ferlin, bland annat På Arendorffs tid. Esse Jansson gav en kort bild av poeten, som bodde i Roslagen den sista fjärdedelen av sitt liv. Lennart Jansson avslutade genom att läsa Ferlins ord:

Vanitas vanitatum:
Ett liv, ett kors, ett datum.

På detta sätt ville man hylla den skald som lämnade livet och Roslagen för hundra år sedan.

Just då gick en kvinna fram till bysten och lade ned en röd och en vit ros. Hon berättade att hon, Britta Walfridsson, var dotterdotter till Leila Bourelius, en av Nils Ferlins tidiga vänner. Hon är för övrigt dotter till författaren Willy Walfridsson.

Det blev en spröd hälsning från en tid som gått, några blommor som blommade först när Leila sedan länge lämnat detta livet.

Leila Bourelius var konstnär och en av Nils Ferlins vänner i början av 1930-talet. Under skaldens tidiga Stockholmsår var det hon som såg till att Nils hade hela strumpor och fick mat för dagen. Hon gav honom en mild och systerlig vård och i hennes hem möttes konstnärer av olika slag för läskvällar. Det hände där att Nils Ferlin prövade en ny dikt och Lille Bror Söderlundh tog fram sin gitarr. Det har Jenny Westerström berättat.

Nils Ferlin gick bort den 21 oktober 1961. Den 19 oktober 2011 hyllade och mindes vi honom på Folkets Hus i Norrtälje i ABF:s regi. Esse Jansson berättade och Ove Engström sjöng Ferlin som aldrig förr.

Här ses några av de deltagare som trotsade regnet för att hylla Nils Ferlins minne i Nils Ferlins gränd i Norrtälje. Mannen med blått parably är kulturprofilen Lennart Jansson.
Foto: ESSE JANSSON.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2011

Verksamhetsberättelse för år 2011
Nils Ferlin Sällskapet har efter årsmötet som ägde rum på Kristinehovs Malmgård 22 maj 2011 bestått av de ordinarie ledamöterna:

Jan Mårtenson, ordförande
Tor Englund, skattmästare
Annika Luttropp, sekreterare
Ove Engström
Esse Jansson
Monika Lilja
Karl Rikard Richardsson
Jenny Westerström

Samt suppleanterna:
Clas-Göran Carlsson
Evy Claeson, vik.skattmästare
Rolf Mårth

Adjungerad styrelseledamot Jimmy Svensson.
Redaktör för Poste Restante har Esse Jansson varit.
Auktoriserad revisor har varit Eva Stein och revisorssuppleant Hanneke Saers Appelquist.
Valnämnden har utgjorts av Eric Midfalk (sammankallande), Inga Walles och Elisabeth Jönsson-Österdahl.

Styrelsen har under året haft två ordinarie sammanträden.
Årsmötet ägde rum söndagen den 22 maj på Kristinehovs Malmgård.Efter årsmötet som leddes av Jan Mårtenson följde en konsert med Pär Sörman, Falupojkarna med Lennart och Lotta, Ove Engström, Tor Englund och Lilian Ahlm.

Söndagen den 14 augusti firade Ferlindagen i Länna sitt 30-års jubileum. Jan Mårtenson inledde och sedan sjöng prästen och författaren Lars Björklund, Thorsten Lännevall både berättade och sjöng och Barbro Unnerfalk berättade om sina minnen

Nya medlemmar

Ulf Bennetter, Torsgatan 45, 113 37 Stockholm
Rose-Marie Bergström Johansson
Hammar 110, 442 74 Harestad
Hans T. Dahlskog, Johan Enbergsväg 5, 171 62 Solna
Sigrid Engblom, Lilla Brogatan 3, 761 30 Norrtälje
Mary Edit Eyre, Vingårdsgatan 1 Lgh 1702
117 58 Stockholm
Lena Frosterud, Steffens väg 611, 655 92 Karlstad
Anders Färnestrand, Bredmansgatan 9 A Lgh 1002
752 24 Uppsala
Per Erik Höst, Tjömöe Mikrobölgen 13
1151 Oslo, Norge
Bertil Jarskog, Isnäs Sjövalla, 610 25 Vikbolandet
Karin Johannesson, Ekebyvägen 19 Lgh 47
752 63 Uppsala
Ulla Johansson, Kampementsgatan 34, 3 trp.
115 38 Stockholm
Yvonne Johansson, Sidenvägen 33, 178 37 Ekerö
Britt-Marie Karlsson, Holbergsgatan 133
168 45 Bromma
Magnus Källner, Axel Oxen 55, 724 78 Västerås
Gullbritt Larsson, Karusellvägen 14 Lgh 1404
126 31 Hägersten
Stefan Valentin Larsson, Lillforsvägen 60
688 31 Storfors
Hanna Lif, Föreningsgatan 32 Lgh 1301
411 27 Göteborg
Åsa Lindgren, Burträskgatan 39, 162 62 Vällingby
Maud Norman, Nyängsvägen 21, 167 54 Bromma
Peter B. Odhammar, Chr. Erikssonsvägen 27
671 42 Arvika
Anna-Liisa Puttonen, Träsnidarvägen 8
126 38 Hägersten
Johan Stålegård, Lärkgatan 9 B, 511 52 Kinna
Gunilla Sundin, Mörbyleden 20 Lgh 1504
182 32 Danderyd
Lottie Thorstensson, Lammholmsbacken 199
143 47 Vårby
Leif Olof Tiverman, Stålgatan 14 B Lgh 1002
302 51 Halmstad
Ulf Törnebladh, Adilsvägen 20, 168 53 Bromma
Lars Wijkander, Dansbanevägen 9, 126 31 Hägersten
Britt-Marie Winther, Sillviksvägen 2, 184 95 Ljusterö

NYA STÄNDIGA MEDLEMMAR
Inga Svennerholm, Törnerosgatan 6 B Lgh 1403
633 43 Eskilstuna

GÅVOR TILL NILS FERLIN-SÄLLSKAPET

Lennart Andersson	75:-
Sigvard Axensten	200:-
Alabritt Björkegren	125:-
Åke Björkvall	200:-
Sven Dahlgren	200:-
Olle Fridberg	100:-
Roland Hedström	75:-
Per-Erik Höst	75:-
Dag Häggqvist	200:-
Karl-Ivar Jernstig	100:-
Herbert Jobäcker	100:-
Torbjörn Johansson	250:-
Åke Johansson	100:-
Elsie Kjellberg	200:-
Effie Kullman	125:-
Bo Lilieblad	175:-
K-G Lundgren	200:-
Britt Lundström	75:-
Karl Axel Nylin	175:-
Bengt Orre	200:-
Nils Pettersson	100:-
Åke Stolt	50:-
Thommy Svensson	200:-
Per Unsgaard	125:-
Ellinor Åhs	25:-
Övriga	725:-
Totalt	4.175:-

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Nils Ferlin Sällskapet **Org.nr 802010-1401**

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Nils Ferlin Sällskapet för räkenskapsåret 2011. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot föreningen. Jag har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt handlat i strid med föreningens stadgar. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bokföringslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter har enligt min bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Jag tillstyrker att föreningsstämman fastställer resultaträkningen som visar ett underskott om 8 626 kr och balansräkningen som visar en balansomslutning på 486 806 kr och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 21 mars 2012

Eva Stein
Auktoriserad revisor

av Nils Ferlin. Programmet leddes av Esse Jansson.

Nils Ferlin-Sällskapet gjorde också ett framträdande torsdagen den 13 oktober på ABF-huset då Jan Mårtenson inledde följd av Marie Bergman, Tor Englund och Lilian Ahlm, Ove och Beatrice Engström, Karl Richard Richardsson, Jeja Sundström, samt Pär Sörman. Zeta-salen på ABF var fullsatt.

Söndagen den 16 oktober gjordes ett framträdande på Skansen i DELS regi i Ordenshuset Brofästet inför ett välfyllt auditorium. Medverkade gjorde Jan Mårtenson, Torsten Arnbro, Tor Englund och Lilian Ahlm, samt Ove Engström.

En Ferlinafton hölls också i Folkets Hus i Norrtälje onsdagen den 19 oktober där Ove Engström sjöng och Esse Jansson berättade om Nils och Henny Ferlins tid i Länna i Roslagen.

Ove Engström anordnade även ett Viscafé i Trappan i Vällingby Centrum söndagen den 30 oktober med gästartister Lilian Ahlm, Torsten Arnbro och Tor Englund då man även sjöng allsång.

Prisutdelningsmötet hölls fredagen den 21 oktober på Restaurang Gondolens festvåning. Nils Ferlin-pristagare var Lennart Sjögren och Trubadurpristagare Owe Thörnqvist. Ordförande Jan Mårtenson delade ut priserna varefter pristagarna underhöll medlemmarna liksom Owe Thörnqvists accompanjatör Billy Shamrock. Ove Engström var konferencier, Tor Englund och Lilian Ahlm läste dikter, Elisabeth Jönsson-Österdahl och Rune Österdahl underhöll med fiolspel och Monika Lilja spelade gitarr och sjöng.

Alla dessa aktiviteter firades med anledning av att det 2011 var 50 år sedan Nils Ferlin gick bort den 21 oktober 1961.

Nils Ferlin Sällskapet utgav även ett nummer på 48 sidor av Poste Restante nr 2/2011 tack vare ett generöst bidrag från Längmanska fonden på 25.000 kronor.

Styrelsen framför ett varmt tack för alla de gåvor och bidrag som influtit under året och som hjälper till att stärka sällskapets ekonomi.

Av Resultat-och Balansräkningen framgår bland annat:

att sällskapet har en sund ekonomi
att årets bokslut uppvisar ett underskott på 8.626:39
att kassa och bankbehållning uppgår till 486.806:20.

ANNIKA LUTTROPP, sekreterare

”Vi har fått en Ferlinskiva som håller för många avlyssningar”

Nils Ferlin är inte bara en av våra mest älskade och lästa diktare utan även den mest tonsatte. Är han inte sluttonsatt?

Det tycker inte Ove Engström som nyligen kommit med sitt tredje Ferlinalbum. Inte överraskande för han är den som i vår tid ägnat mest tid åt Ferlin i visaftnar och tonsättningar.

Hans album är sammansatt med ett bra urval av Ferlins mest älskade dikter. I allt det kända har Ove plockat in överraskningar. Dit hör barnbarnet Edvards recitation av Ferlins allra första dikt, skriven för en poesitävling när han var tio år gammal: ”Jag är en liten gosse jag /som går i skolan varje dag”. Han vann.

Ove Engström är generös. Förutom tolv egna tonsättningar, varav fem är nya, sjunger han även tonsättningar av bland andra Gunnar Turesson och Torgny Björk. Han har tagit till sig Ferlins ord i skivans första visa Av trummor och tamburiner: ’Ty innersta melodin är lyhört spröd / av trummor och tamburiner blir visan död’. Här finns varken trummor eller tamburiner utan bara Oves gitarr. Det ger närhet och lyrisk sprödhet, som förstärks av dottern Beatrices insats i några av visorna.

Ett par av visorna fäste jag mig särskilt för: en härlig tolkning av ”Den stora kometen” med dess starka omkastning av känslor och Ove Engströms fina melodi till ”Inte ens en grå liten fågel”.

Vi har fått en Ferlinskiva som håller för många avlyssningar.

LENNART JANSSON

Ove Engström och dottern Beatrice trollband publiken på Ferlindagen i Länna, söder om Norrtälje, söndagen den 9 augusti 2009.
Foto: Esse Jansson

Ny fullmatad Ferlin-CD!

Jag lärde mej gå på händer

Ove Engström tolkar Nils Ferlin

***Gäst:* Beatrice Engström**

Nils Ferlin är en av våra största visdiktare och tillika, vilket inte alla känner till, Sveriges mest tonsatte poet. Sångaren och kompositören Ove Engström har sedan 1980 rest land och rike runt med Nils Ferlins visor i bagaget. Måhända är han Sveriges flitigaste Ferlintolkare? Tre fullängdare, helt ägnade Nils Ferlins verk, har det blivit och genom åren har Ove belönats med både pressrosor, priser och stipendier för sina tolkningar och tonsättningar av den magre poetens dikter. Alla de 22 spåren på den nya skivan är nyinspelningar och här finns både de okända såväl som de allra mest kända visorna. Extra intressant är kanske att Nils Ferlins första dikt finns med, tonsatt av Ove och reciterad av hans sexåriga barnbarn, Edvard. Oves skönsjungande dotter, Beatrice, medverkar på sex spår, bl.a. I folkviseton. I år är det ju dessutom 100 år sedan Lille Bror Söderlundh, vår mest berömde Ferlin-tonsättare, föddes. På sin nya CD:n har Ove sjungit in Lille Brors fyra främsta Ferlintonsättningar: *En valsmelodi*, *När Skönheten kom till byn, Den stora kometen* och *Får jag lämna några blommor*.

Ett citat av Nils Ferlin har utgjort Oves motto när han spelade in sin nya skiva:

Ty innersta melodin är lyhört spröd, av trummor och tamburiner blir visan död.

Således, bort med buller och bas och fram med enkelhet. Endast röst och gitarr, eller gitarrer rättare sagt, Ove har använt sig av både nylon- och stålsträngad gitarr.
På skivan har Ove gjort tolv av de 22 tonsättningarna, varav fem är helt nya och aldrig tidigare inspelade: *Inte ens en grå liten fågel, Av ständig oro, Inte angår det mej*, *Kan du höra honom komma* och *Strof i april.* Den sistnämnda sjungs av skivans gästsångerska, Beatrice Engström, som medverkar på ytterligare fem spår: *Barfotabarn, När Lyckan mötte Kärleken, I folkviseton, Nu sover sorg* samt *Får jag lämna några blommor*. Tre av Oves musikantkollegor har bidragit med tonsättningar: Rolf Mårth från Filipstad med *Faktum är nog*, Göran Rygert, Atlanta, USA, med *Vaggviselåt* och Torsten Arnbro från Mariefred med *Om våren.* Men Ove har också gjort nyinspelningar av många av de klassiska Ferlinvisorna, bland annat den visa som brukar kallas för Filipstads egen nationalsång, *Syner i lövsprickningen*, med musik av den legendariske lutsångaren Gunnar Turesson som var den förste som tonsatte Nils Ferlin.

CD-skivan *Jag lärde mej gå på händer* kan beställas för **endast 99 kr** + 31 kr pack & porto
Beställ hos **MusiCant Records** Blackebergs gårdsväg 9, 168 50 BROMMA
Tel: 0707-36 09 37 www.musicant.se musicant@musicant.se

Balansrapport

Nils Ferlin Sällskapet (136)

Period: 1101-1112
Senast reg verifikat: A:168
Utskriven: 120214 12:26 av BS

Konto	*Benämning*	*Ingående balans 110101*	*Utgående balans 111231*
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Finansiella anläggningstillgångar			
1352	Andel Övr Intresseföreningar	1 000,00	1 000,00
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 000,00	1 000,00
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		1 000,00	1 000,00
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
1613	Övr Förskott (AL porto)	392,25	574,60
Summa kortfristiga fordringar		392,25	574,60
Kassa och bank			
1920	Plusgirokonto	65 269,85	96 819,28
1943	Danske Bank 93818	416 153,25	368 385,44
1946	Danske Bank 93826	19 927,24	20 026,88
Summa kassa och bank		501 350,34	485 231,60
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		501 742,59	485 806,20
SUMMA TILLGÅNGAR		502 742,59	486 806,20
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
2061	Eget kapital	-108 900,66	-102 383,57
2067	Balanserad vinst/förlust	6 517,09	-9 149,57
2068	Vinst/förlust från föreg år	-9 149,57	-37 617,45
2069	Årets resultat	-37 617,45	8 626,39
SUMMA EGET KAPITAL		-149 150,59	-140 524,20
Långfristiga skulder			
2391	Nils Ferlin Fonden	-40 000,00	-40 000,00
2392	Curt Enström Fonden	-142 875,00	-142 875,00
2395	Ständiga Medlemmars Fond	-33 773,00	-33 773,00
2396	Ack upplös ständ medlemm. fond	12 708,00	15 885,00
Summa långfristiga skulder		-203 940,00	-200 763,00
Kortfristiga skulder			
2890	Övriga kortfristiga skulder	-9 735,00	-9 735,00
2901	Förutbet. medlemsavgifter	-144 050,00	-144 050,00
2902	Ack upplös förutbet 2006 o tid	4 133,00	8 266,00
Summa kortfristiga skulder		-149 652,00	-145 519,00
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		-502 742,59	-486 806,20

Resultatrapport

Nils Ferlin Sällskapet (136)

Period: 1101-1112
Senast reg verifikat: A:168
Utskriven: 120214 12:27 av BS

Konto	*Benämning*	*Föregående år 1001-1012*	*Resultat 1101-1112*
RÖRELSENS INTÄKTER			
Nettoomsättning			
300906	Återf medl.avg 2006 o tidigare	4 133,00	4 133,00
300910	Återf medl.avg 2010	18 200,00	0,00
3010	Medlemsavgifter	84 535,00	74 170,00
3011	Upplös del av ständ. medl fond	3 177,00	3 177,00
3012	Gåvor	7 774,00	16 813,43
3013	Jubiliumsbidrag	0,00	25 000,00
3014	Samkväm och lotterier	9 539,00	32 970,00
3018	Ferlintallrikar	160,00	250,00
3020	Inbet ständ medl. avg	2 000,00	4 000,00
3021	Bibliotek och institutioner	3 400,00	875,00
Summa nettoomsättning		132 918,00	161 388,43
SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER		132 918,00	161 388,43
RÖRELSENS KOSTNADER			
Material och varor			
4010	Poste Restante	-57 842,00	-97 327,00
4014	Samkväm	-9 129,00	-43 873,00
4015	Tryckkostnader, övrigt	-1 611,00	0,00
Summa material och varor		-68 582,00	-141 200,00
BRUTTOVINST		64 336,00	20 188,43
Övriga externa kostnader			
6090	Övriga kostnader	-4 230,90	-3 189,65
6250	Postbefordran	-1 668,00	-1 686,00
6420	Revisionsarvoden	-6 500,00	-5 070,00
6530	Redovisningstjänster	-4 875,00	-5 500,00
6561	Service avg intresseorg	-500,00	0,00
6980	Medlems och föreningsavg	-800,00	-800,00
6991	Övr ext kostn, avdragsgilla	0,00	-3 078,00
Summa övriga externa kostnader		-18 573,90	-19 323,65
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER		-87 155,90	-160 523,65
RÖRELSERESULTAT		45 762,10	864,78
Resultat från finansiella investeringar			
8311	Ränteintäkter från bank	3 107,35	2 050,83
8490	Övriga finansiella kostnader	-1 252,00	-1 542,00
Summa resultat från finansiella investeringar		1 855,35	508,83
RES EFTER FINANSIELLA POSTER		47 617,45	1 373,61
Bokslutsdispositioner			
8800	Årets utdelade stipendier	-10 000,00	-10 000,00
Summa bokslutsdispositioner		-10 000,00	-10 000,00
RESULTAT FÖRE SKATT		37 617,45	-8 626,39
ÅRETS RESULTAT		37 617,45	-8 626,39

INBJUDAN

Nils Ferlin-sällskapets medlemmar hälsas varmt välkomna till

årsmöte söndagen den 13 maj kl 13.00

Plats: Kristinehovs Malmgård
Kristinehovsgatan 2 på Söder i Stockholm

T-bana till Hornstull, uppgång Högalidsparken. Tag vänster vid utgången framme vid Varvsgatan, tag vänster igen, vid första T-korsningen ser Du baksidan på Kristinehovs Malmgård skymta fram bland träden. Följ stigen.
Även buss 4 och 66 stannar i närheten av gården.
OBS! Årsmöte, lättlunch och konsert är i undervåningen i huvudbyggnaden.

Meny:
Lättlunch: Paj på skinka och broccoli eller vegetarisk paj med sallad.

Dryck, vatten, lättöl eller läsk ingår.
Vitt eller rött vin kan köpas för 40 kr/glas.
Kaffe eller te med nötfri kaka ingår.
Priset är 120 kr/kuvert.
Om Du är allergiker – speciellt om Du är glutenallergiker eller önskar vegetarisk kost MÅSTE detta anges på inbetalningskortet.

FERLINKONSERT
Efter årsmötet och lunch vidtar en konsert i Stora salen i huvudbyggnaden.
Den börjar kl.15.00. Där får vi lyssna på gästartisten Jan-Olof Andersson, samt Lilian Ahlm, Tor Englund, Ove Engström och Monika Lilja.
Konserten inleds av vår ordförande Jan Mårtenson. Priset är 100 kr/biljett.
Anmälan sker genom insättning av beloppet på Nils Ferlin-Sällskapets Plusgironummer 35 21 55-6 (eller via bifogad plusgiroblankett) och skall vara Sällskapet tillhanda absolut senast måndagen den 7 maj.
Observera att Du betalar in för både lättlunchen 120 kr samt konserten 100 kr om Du ska delta i båda. Ange också om Du vill köpa vitt eller rött vin. Vinet betalas på plats.
Om Du ENDAST vill lyssna på konserten kan Du köpa biljetten på plats vid entrén fr. o. m. kl. 14.30.
OBS! Tänk på att gireringen tar ett par dagar!
Glöm ej att skriva namn och adress på Din inbetalning.

Väl mött till en minnesrik Ferlindag.
STYRELSEN

Poste Restante Medlemstidning för Nils Ferlin-Sällskapet nr 1, 2009
Ordförande: Jan Mårtenson, Karlaplan 14, 115 20 STOCKHOLM. Tel 08-660 98 39
Sekreterare: Annika Luttropp, Surbrunnsgatan 55, 8 tr, 113 27 STOCKHOLM. Tel 08-32 99 84
OBS! Ny e-postadress: annika.luttropp@bredband.net
Skattmästare: Tor Englund, Sunnanvindsgränd 79, 177 71 Järfälla. Tel: 070-28 68 366.
mail: tor.englund@hotmail.com
Vik. skattmästare: Evy Claeson, Heleneborgsgatan 6 C, 3 trp. 117 32 STOCKHOLM. Tel: 08-84 40 44
Sällskapets plusgirokonto: 35 21 55-6
Redaktör för **Poste Restante**:
Esse Jansson, Stockholmsvägen 23 C, 761 43 NORRTÄLJE. Tel 0176-26 81 30
Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje.

MILJÖMÄRKT Trycksak lic nr 341 290

ISSN 0345-9519